

PÜF NOKTASI

Vaktiyle testi ve çanak çömlek yapılan bir kasaba varmış. Kasabadaki iyi bir dükkânda uzun yıllar çalışan bir çirak, kalfa olunca kendi başına dükkân açmak istemiş. Ustası ise her defasında ona, "Sen daha bu işin püf noktasını bilmiyorsun. Biraz daha benimle çalışman gerekiyor." dermiş.

Ustasının kendisini engellemeye çalıştığını düşünen kalfa, ustasını dinlememiş ve kendi dükkânını açmak için ayrılmış. Dükkânı açmış açmasına ama bir türlü başarılı olamamış. Çünkü yeni dükkânında yaptığı testiler, küpler, sürahiler onca emeğine ve özenine rağmen çatlamaya, yarılmaya başlamış.

Kalfa, şaşkın ve üzgün bir durumdaymış. Neji denediyse çatlaklardan kurtulamıyormuş. Sonunda pes etmiş ve ustasına gidip durumu anlatmış.

Usta, "Sana demedim mi evladım, sen bu işin püf noktasını henüz öğrenmedin. Her işin olduğu gibi bu işin de bir püf noktası vardır." demiş ve işin inceliklerini göstermeye başlamış.

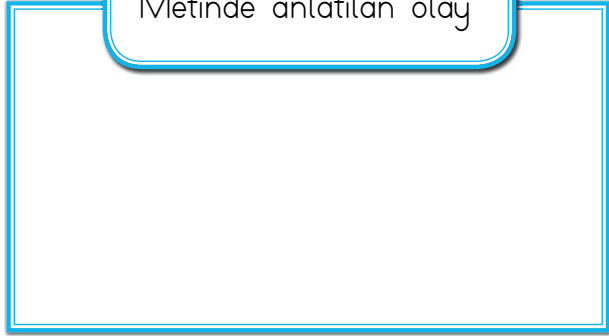

Tezgâha bir miktar çamur koymuş ve "Haydi, geç bakalım tezgâhın başına da bir testi yap. Ben de sana püf noktasını göstereyim." demiş. Eski kalfa, ayağıyla merdaneyi döndürüp çamura şekil vermeye başlamış. Usta ise dönen testiye arada sırada püf diye üfleyerek zamanla testiye çatlatacak olan küçük hava kabarcıklarını patlatmış. Böylece kalfa da bu işin inceliğini yani püf noktasını öğrenmiş. Ustasından özür dilemiş, usta da onu affetmiş.

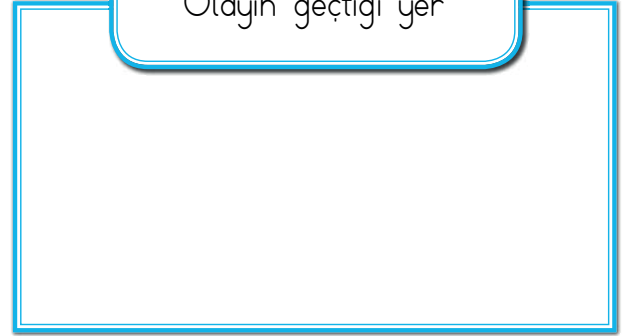

BAŞARI ÖYKÜLERİ

1. Metne göre hikâye haritasını tamamlayınız.

Metinde anlatılan olay

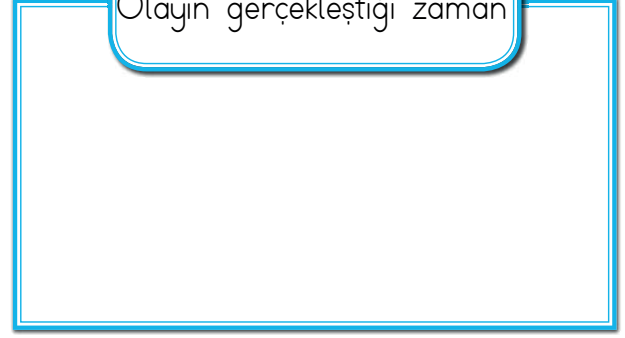

Olayın geçtiği yer

Metnin kahramanları

Olayın gerçekleştiği zaman

2. Metne göre soruların yanıtlarını yazınız.

- Usta ile kalfanın arasındaki fark nedir?

.....

.....

- Yazarın bize vermek istediği mesaj nedir?

.....

.....

- Bir işin inceliğini bilmek neden önemlidir?

.....

.....

- Bizden bilgili kişilerin söylediklerini dinlemenin faydaları nelerdir?

.....

.....

3. Mavi karttaki sözcükleri zıt anlamlılarıyla, pembe karttaki sözcükleri ise eş anlamlılarıyla eşleştiriniz.

zarar	yaş	nazik
kuru	dost	fazla
zor	siyah	minik
kaba	fayda	basit
büyük	küçük	ıslak
düşman	çok	yarar
genç	zarif	arkadaş
fakir	kolay	ihtiyar
beyaz	zengin	kara
az	yaşlı	varlıklı

4. Metne göre çanak mlek yapmanın aşamalarını yazınız.

.....

.....

.....

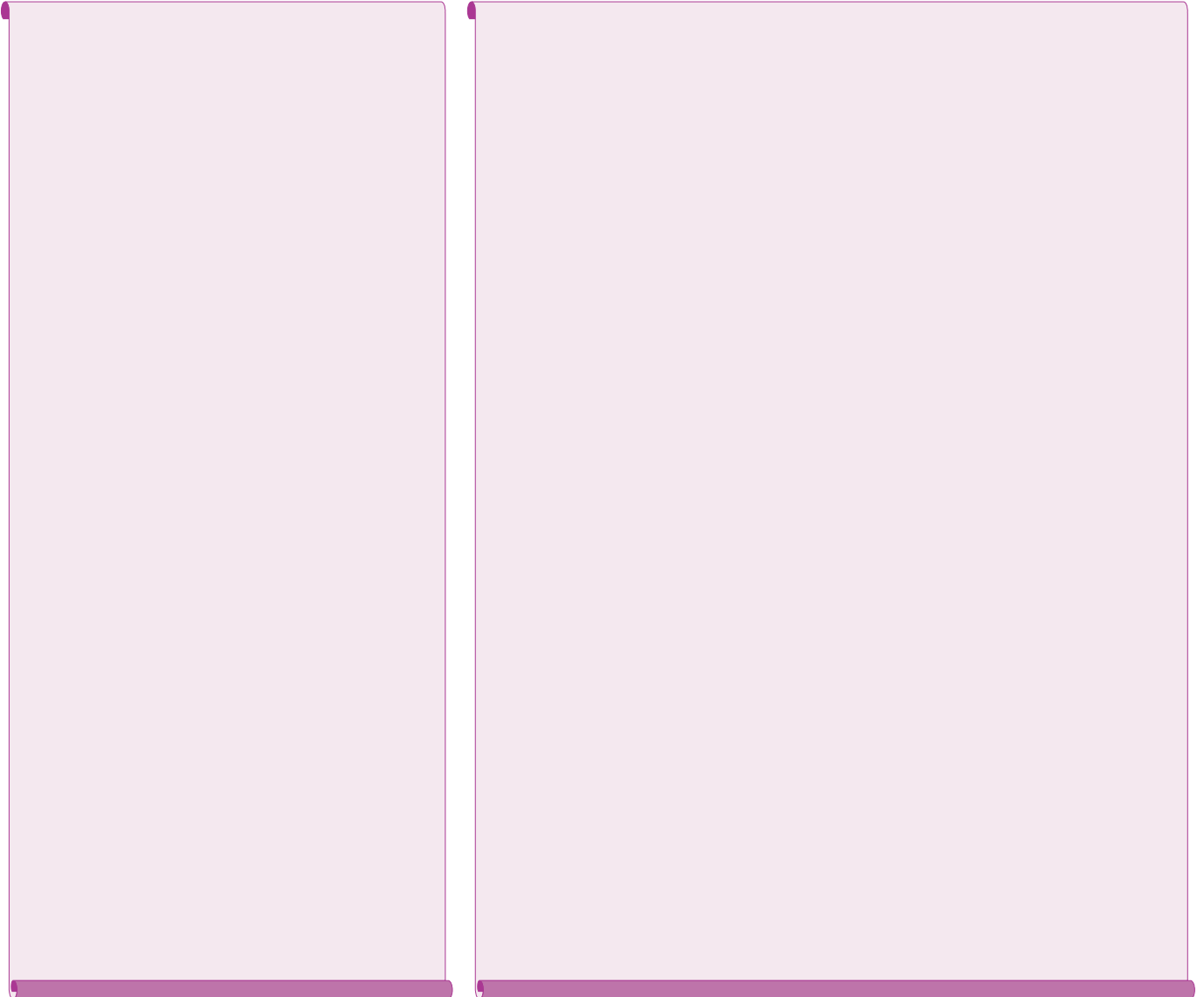
.....

.....

.....

.....

5. Siz de bir aletin nasıl kullanıldığını aşama aşama anlatıp bir broşur hazırlayınız.

• Genellikle gerçek anlamından az çok ayrı, kendine özgü bir anlam taşıyan kalıplaşmış söz öbeğine **deyim** denir.

👉 “Gözden düşmek, etekleri zil çalmak, dil dökmek, burnundan solumak” söz öbekleri deyimlerimizden bazılarıdır.

• Deyimler kalıplaşmış sözcüklerdir. Deyimlerde bulunan sözcükler yerine eş anlamlıları getirilemez.

👉 “**Yüzünden** düşen bin parça” deymi yerine “**suratından** düşen bin parça” diyemeyiz.

• Deyimler şahsa ve zamana göre çekimlenebilir.

👉 Ödevimi yapınca öğretmenin gözüne **girdim**. (Ben)

Ödevimizi yapınca öğretmenin gözüne **girdik**. (Biz)

• Deyimler genellikle mecaz anlamlıdır.

👉 “Kök söktürmek” deymi “Bir bitkinin kökünü çıkarttırmak.” değil, “Güçlük çıkarmak, uğraştırmak.” anlamındadır.

• Bazı deyimler gerçek anlamlıdır.

👉 “El sürmemek” deymi “Değmemek, dokunmamak.” anlamına gelir.

• Deyimler sözcük grubu ya da cümle şeklinde olabilir.

👉 Ağız kulaklarına varmak → Sözcük grubudur.

İğne atsan yere düşmez → Cümledir.

• Deyimler en az iki sözcükten oluşur. Bir sözcük tek başına deyim oluşturmaz.

👉 göz dikmek, dil dökmek, damarına basmak vb.

Etkinlik-12

Aşağıdaki deyimleri birer cümlede kullanınız.

adam olmak → .....

diline dolamak → .....

burnundan gelmek → .....

bardağı taşımak → .....

baltayı taşa vurmak → .....

küplere binmek → .....

ağız kulaklarına
varmak → .....

acısını çıkarmak → .....

gözü yollarda
kalmak → .....

kalbi kırmak → .....

• Uzun deneme ve gözlemlere dayanılarak söylenmiş ve halka mal olmuş, öğüt verici nitelikte sözlere **atasözü** denir.

👉 “Damlaya damlaya göl olur.” atasözü “Azar azar olagelen şeyler birikerek önemli bir niceliğe ulaşacağı için küçümsenmemelidir.” anlamındadır.

• Atasözleri kalıplaşmış sözlerdir. Bu yüzden atasözünü oluşturan sözcüklerin yerine başka sözcükler getirilemez, sıralaması değiştirilemez.

👉 “Ak akçe **kara** gün içindir.” atasözünü “**Beyaz** akçe **siyah** gün içindir.” şeklinde söyleyemeyiz.

• Atasözlerinin birçoğunda mecazlı bir söyleyiş vardır.

👉 “Terzi kendi söküğünü dikemez.” atasözü, “İnsanlar başkalarına yaptıkları hizmetleri kendilerine yapamazlar.” anlamını taşır. Atasözünün terzi ve sökükle ilgisi yoktur.

• Çok az da olsa gerçek anlam taşıyan atasözleri vardır.

👉 Dost ile ye, iç; alışveriş etme.
Bugünün işini yarına bırakma.

• Atasözlerinin bazıları aynı veya yakın anlamlıdır.

👉 “Sakla samanı gelir zamanı.” ve “Ak akçe kara gün içindir.” atasözleri yakın anlamlıdır. Her ikisi de tutumluluğun önemini vurgular.

• Atasözlerinin bazıları zıt anlamlıdır.

👉 “İyilik eden iyilik bulur.” ile “İyilikten maraz doğar.” atasözleri birbirinin tersi anlam taşıyan atasözleridir.

• Atasözleri cümle şeklindeki deyimler söz grupları şeklindedir.

• Atasözleri öğüt verirken deyimler durumları bildirir.

Etkinlik-13

Aşağıdaki atasözlerinde noktalı yerlere gelmesi gereken sözcükleri bulup bulmacadaki yerlerine yazınız

1 Ak akçe ..... gün içindir.

2 Besle .....yı, oysun gözünü.

3 Damlaya ..... göl olur.

4 ..... baştan kokar.

5 Tatlı dil ..... deliğinden çıkarır.

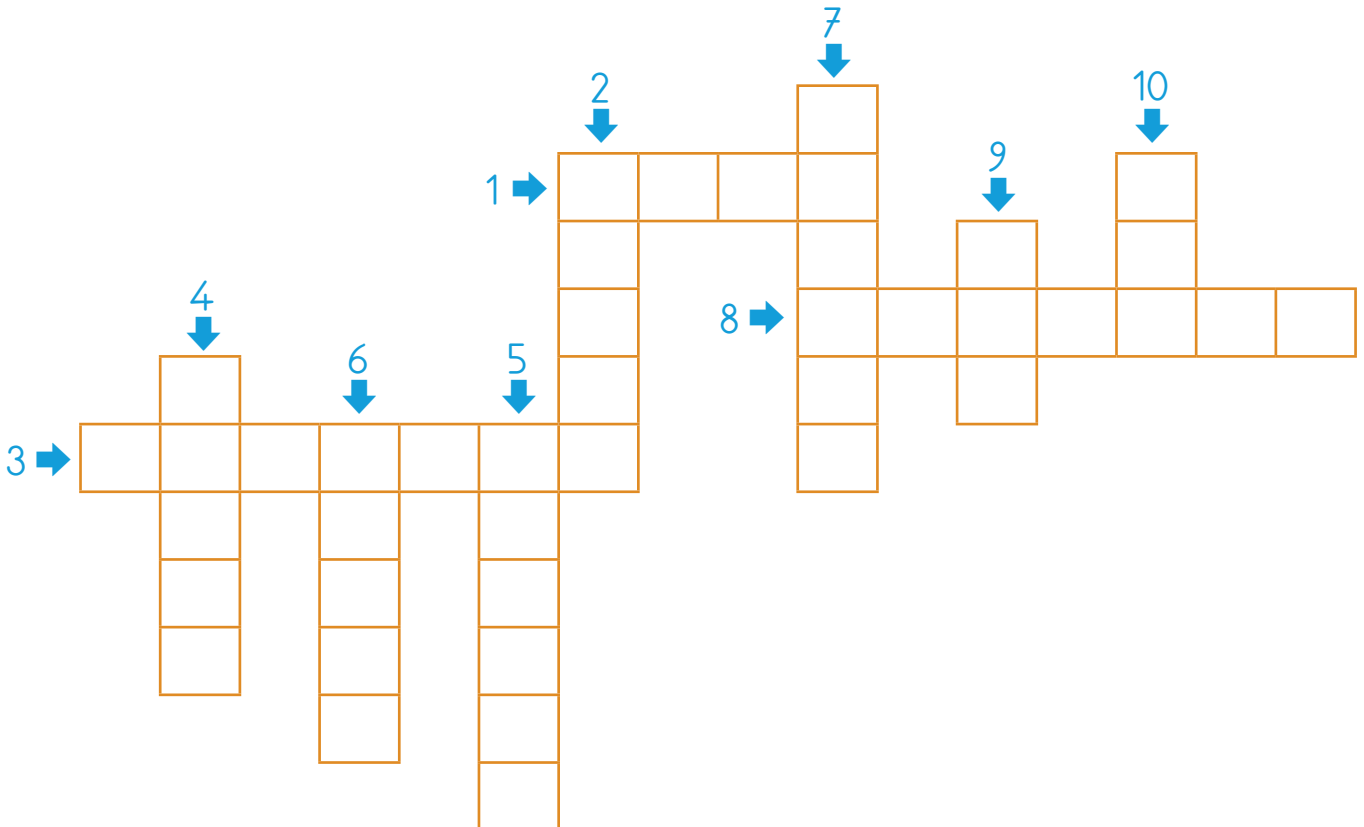
6 ..... peynir gemisi yürümez.

7 Sakla samanı, gelir ..... .

8 ..... yorganına göre uzat.

9 ..... tutan parmağını yalar.

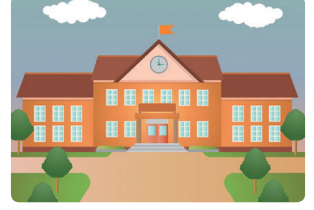
10 ..... patlıcanı kırağı çalmaz.

Onluk, Yüzlük ve Binlik Bozmayı Gerektiren Çıkarma İşlemi

- Bir okulda 3518 öğrenci eğitim görmektedir. Bu öğrencilerin 1647'si erkek öğrencidir. Okulda kaç kız öğrenci eğitim görmektedir?

Birler Basamağı

$$\begin{array}{r} 3518 \\ - 1647 \\ \hline 1 \end{array}$$

Onlar Basamağı

$$\begin{array}{r} 3\overset{4}{\cancel{5}}\overset{11}{1}8 \\ - 1647 \\ \hline 71 \end{array}$$

Yüzler Basamağı

$$\begin{array}{r} \overset{2}{\cancel{3}}\overset{14}{5}18 \\ - 1647 \\ \hline 871 \end{array}$$

Binler Basamağı

$$\begin{array}{r} \overset{2}{\cancel{3}}518 \\ - 1647 \\ \hline 1871 \end{array}$$

Okulda 1871 kız öğrenci eğitim görmektedir.

- Aşağıdaki çıkarma işleminin yapılışını inceleyelim.

	Bn	Y	O	B		
		1	1	9	10	15
-	6	5	0	5		
	3	5	2	8		
	3	6	7	7		

BİLGİ SANDIĞI

Eksilen basamaktaki rakam, çıkan basamaktaki rakamdan küçük ise onluk, yüzlük ya da binlik bozunuz.

Çözüm - Öğrenelim

Aşağıdaki tablolarda verilen çıkarma işlemlerini yapınız.

	Bn	Y	O	B
	8	1	5	3
-	2	4	3	7

	Bn	Y	O	B
	9	7	2	1
-	4	5	3	5

	Bn	Y	O	B
	6	2	1	0
-	1	8	7	6

Etkinlik-14

1 Aşağıdaki tablolarda verilen çıkarma işlemlerini yapınız.

Bn	Y	O	B
5	2	8	1
-	1	4	6

Bn	Y	O	B
8	0	2	5
-	3	2	1

Bn	Y	O	B
6	4	1	1
-	2	5	3

2 Aşağıdaki çıkarma işlemlerini yapınız.

2271
- 329

6937
- 4276

5231
- 1362

6477
- 2395

7216
- 4353

8614
- 1362

8614
- 2521

4186
- 2979

6012
- 3786

5001
- 1975

3107
- 1769

7000
- 2968

3 Aşağıdaki sıralı çıkarma işlemlerini okları takip ederek yapınız.

9146
- 869

.....
- 1409

.....
- 2486

.....
- 1987

.....
- 896

9687
- 1769

.....
- 2197

.....
- 1269

.....
- 2096

.....
- 948

Verilmeyen Çıkanı ve Eksileni Bulma

○ Aşağıdaki çıkarma işleminde verilmeyen çıkanı bulalım.

$$\begin{array}{r} 8194 \\ - \boxed{} \\ \hline 2966 \end{array}$$

Eksilen → 8194
Fark → 2966
Çıkan → 5228

Kontrol

$$\begin{array}{r} 8194 \\ - \boxed{5228} \\ \hline 2966 \end{array}$$

Verilmeyen çıkan = Eksilen - Fark

BİLGİ SANDIĞI

Çıkarma işleminde verilmeyen çıkanı bulmak için eksilenden fark çıkarılır.

○ Aşağıdaki çıkarma işleminde verilmeyen eksileni bulalım.

$$\begin{array}{r} \boxed{} \\ - 4121 \\ \hline 1397 \end{array}$$

Çıkan → 4121
Eksilen → 1397
Fark → 5518

Kontrol

$$\begin{array}{r} \boxed{5518} \\ - 4121 \\ \hline 1397 \end{array}$$

Verilmeyen eksilen = Çıkan + Fark

BİLGİ SANDIĞI

Çıkarma işleminde verilmeyen eksileni bulmak için çıkan ile fark toplanır.

Çözüm - Öğrenelim

Aşağıdaki çıkarma işlemlerini yapınız.

$$\begin{array}{r} \boxed{} \\ - 2811 \\ \hline 3251 \end{array}$$

.....
.....
.....

$$\begin{array}{r} 9763 \\ - \boxed{} \\ \hline 1605 \end{array}$$

.....
.....
.....

Etkinlik-15

1 Aşağıdaki çıkarma işlemlerinde verilmeyen eksilenleri bulunuz.

$$\begin{array}{r} \boxed{} \\ - 2148 \\ \hline 1968 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \dots\dots\dots \\ + \dots\dots\dots \\ \hline \dots\dots\dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \boxed{} \\ - 3186 \\ \hline 2495 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \dots\dots\dots \\ + \dots\dots\dots \\ \hline \dots\dots\dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \boxed{} \\ - 1974 \\ \hline 2368 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \dots\dots\dots \\ + \dots\dots\dots \\ \hline \dots\dots\dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \boxed{} \\ - 3176 \\ \hline 4598 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \dots\dots\dots \\ + \dots\dots\dots \\ \hline \dots\dots\dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \boxed{} \\ - 4267 \\ \hline 1982 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \dots\dots\dots \\ + \dots\dots\dots \\ \hline \dots\dots\dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \boxed{} \\ - 2964 \\ \hline 1875 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \dots\dots\dots \\ + \dots\dots\dots \\ \hline \dots\dots\dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \boxed{} \\ - 2148 \\ \hline 1968 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \dots\dots\dots \\ + \dots\dots\dots \\ \hline \dots\dots\dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \boxed{} \\ - 2048 \\ \hline 3967 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \dots\dots\dots \\ + \dots\dots\dots \\ \hline \dots\dots\dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \boxed{} \\ - 5316 \\ \hline 1784 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \dots\dots\dots \\ + \dots\dots\dots \\ \hline \dots\dots\dots \end{array}$$

2 Aşağıdaki çıkarma işlemlerinde verilmeyen çıkanları bulunuz..

$$\begin{array}{r} 3164 \\ - \boxed{} \\ \hline 1895 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \dots\dots\dots \\ - \dots\dots\dots \\ \hline \dots\dots\dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 4016 \\ - \boxed{} \\ \hline 1748 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \dots\dots\dots \\ - \dots\dots\dots \\ \hline \dots\dots\dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 9102 \\ - \boxed{} \\ \hline 3748 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \dots\dots\dots \\ - \dots\dots\dots \\ \hline \dots\dots\dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 5114 \\ - \boxed{} \\ \hline 2716 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \dots\dots\dots \\ - \dots\dots\dots \\ \hline \dots\dots\dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 2165 \\ - \boxed{} \\ \hline 1448 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \dots\dots\dots \\ - \dots\dots\dots \\ \hline \dots\dots\dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 4205 \\ - \boxed{} \\ \hline 2468 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \dots\dots\dots \\ - \dots\dots\dots \\ \hline \dots\dots\dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 8136 \\ - \boxed{} \\ \hline 5748 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \dots\dots\dots \\ - \dots\dots\dots \\ \hline \dots\dots\dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 7106 \\ - \boxed{} \\ \hline 2314 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \dots\dots\dots \\ - \dots\dots\dots \\ \hline \dots\dots\dots \end{array}$$

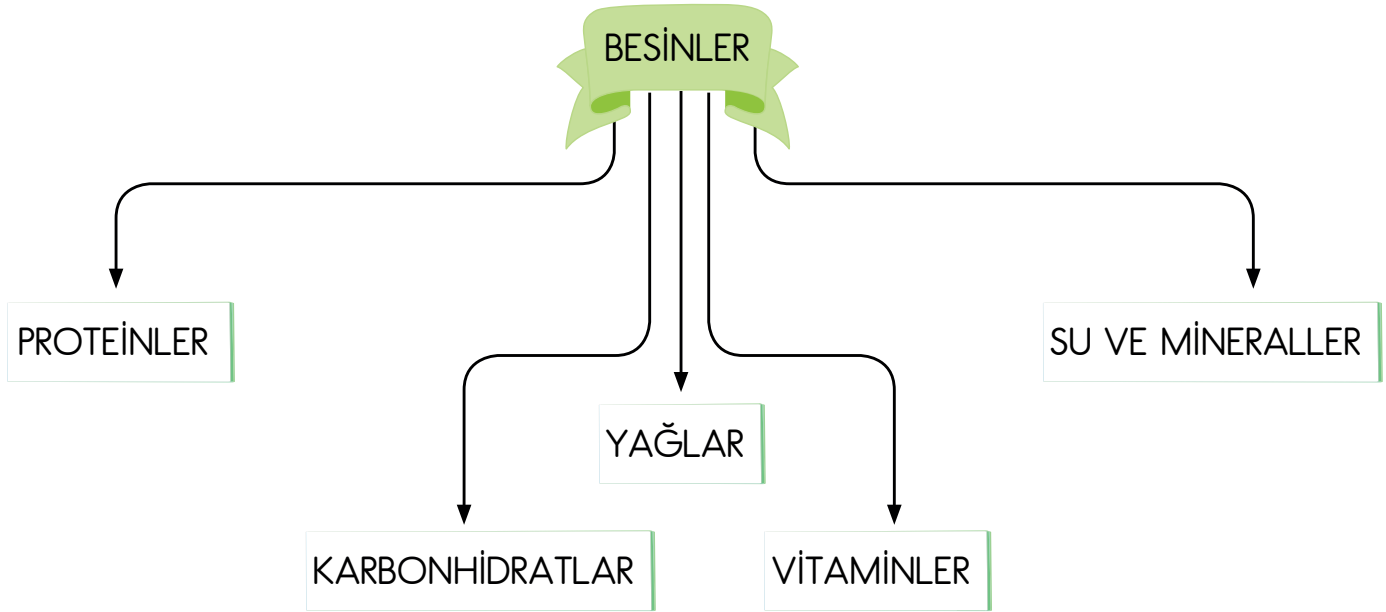
$$\begin{array}{r} 5362 \\ - \boxed{} \\ \hline 3919 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \dots\dots\dots \\ - \dots\dots\dots \\ \hline \dots\dots\dots \end{array}$$

Besinler ve Özellikleri

Canlılar yaşamsal faaliyetlerini gerçekleştirmek için enerjiye ihtiyaç duyar. Bu enerjiyi ise besinlerden karşılar. Vücudumuzun büyüüp gelişmesini sağlayan, yaralarımızı onaran, enerji veren yiyecek ve içeceklere **besin** denir.

Besinler ve özellikleri birbirinden farklıdır. Bu nedenle besinleri çeşitli gruplara ayırırız.

Proteinler

Yazın koşarken veya arkadaşlarınızla oynarken düşüp bir yerinizi yaraladığınız oldu mu? Peki, bu yaraların iyileşmesi uzun sürdü mü?

Vücudumuzda bir yara oluştuğunda bu yaraların zamanla kapandığını görürüz. Bu yaraların kapanması ve iyileşmesi proteinler sayesinde olur. Proteinlerin vücudumuzdaki öncelikli görevi yapıcı ve onarıcı olmasıdır.

Et, süt, yumurta, tavuk ve balık protein bakımından zengin hayvansal besinlerdir. Tahıllar, baklagiller ve kuru yemişlerde de çok miktarda protein bulunur.

Karbonhidratlar

Karbonhidratlar vücudumuzda birinci dereceden enerji verici olarak kullanılır. Yürümek, koşmak, konuşmak, düşünmek gibi faaliyetlerimizi gerçekleştirmek için ihtiyaç duyulan enerji ilk olarak karbonhidratlardan karşılanır. Karbonhidratlar tahıl ürünlerinde, makarna, pilav, patates, tatlılar ve meyvelerde çok miktarda bulunur.

! Karbonhidratlardan ihtiyacımız fazlası vücuda alındığında yağa dönüşerek depolanır. Bu da **obezite** denilen aşırı şişmanlığa neden olur.

Yağlar

Vücudumuzda enerji verici olarak kullanılan besinlerden biri de yağlardır. Yağlar, karbonhidratlardan daha fazla enerji vermesine rağmen vücudumuzda öncelikli olarak karbonhidratlar kullanılır. Ancak enerji ihtiyacımız fazla olduğunda veya karbonhidratlar yetersiz kaldığında yağlar enerji kaynağı olarak kullanılır. Yağlar, organlarımızın dış etkilerden korunmasına yardımcı olur.

Tereyağı, kuyruk yağı hayvansal yağlardan; ayçiçeği, zeytin, mısır, fındık ve fıstık ise bitkisel yağlardır.

DÜŞÜNELİM

➔ Ailenizin geçmişi hakkında neler biliyorsunuz?

Ailemiz ve akrabalarımız, sahip olduğumuz bir hazinedir. Bu hazinelerin değerini korumak için onları daha da yakından tanımamız gerekir. Aile tarihi, üyesi olduğumuz ailenin geçmişinin ayrıntılı bir şekilde incelenmesidir. Bunun için çeşitli araştırmalar yaparız. Araştırmalar sonucunda elde ettiğimiz bilgiler aile tarihimizi öğrenmemize yardım edecektir. Aile tarihimizi araştırırken günümüzden geçmişe doğru gideriz. Örneğin, dedemizden anne veya babamızla ilgili bilgiler ediniriz. Araştırma süresince fotoğraf, eşya ve belgeler toplarız. Bu kaynaklar, çalışmamızın kaynaklara dayanmasını ve bilimsel nitelik kazanmasını sağlar.

Aile tarihimizi öğrenmenin pek çok yolu vardır: Bunlardan biri de **sözlü tarih** yöntemidir. Sözlü tarih yöntemi, belli bir konuyla ilgili olarak konu hakkında bilgi sahibi olan kişilerle görüşmeler yaparak bilgi toplamak ve incelemektir.

Geçmiş aydınlatmaya yarayan, atalarımızdan kalan bütün belge ve eşyalara **kanıt** denir.

GEÇMİŞİMİZE AİT KANITLAR

1 Karneler,
diplomalar

Karne ve diploma örnekleri, ailedeki bireylerin hangi okulu bitirdiklerini, eğitim durumlarını gösteren belgedir.

2 Madalya

Eskiden alınmış madalyalar sayesinde aile büyüklerimizin hangi savaşa katıldığını öğrenebiliriz.

3 Eski mektup

Mektup, yazıldığı dönemin önemli olaylarını, duygu ve düşüncelerini öğrenmemizi sağlar.

4 Eski eşyalar

Eskiden kullanılan eşyalar, kullanıldığı evin ekonomik durumunu da gösterir.

5 Eski fotoğraflar

Eski aile fotoğrafları sayesinde o yıllarda yaşayan akrabalarımızı, kıyafet şekillerini, yaşadıkları yerleşim yerlerini öğrenebiliriz.

Sözlü tarih yöntemi kullanılırken aşağıdaki aşamalar izlenir:

1. Konunun belirlenmesi

Görüşmeye gitmeden önce planlı davranmalı ve görüşme yapılacak konu başlığı önceden belirlenmelidir.

2. Görüşme yapılacak kişinin belirlenmesi

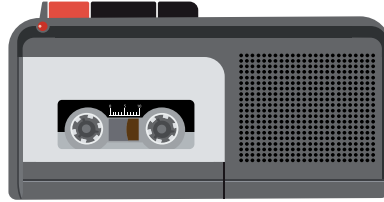
Görüşme yapacağımız kişinin konuyla ilgili yeterince bilgi sahibi olmasına dikkat edilmelidir. Bu nedenle görüşme için ailenin yaşça en büyük bireyleri (anneanne, babaanne, dede, büyük teyze, büyük amca gibi) seçilmelidir.

3. Soruların hazırlanması

Görüşme yapacağımız kişiye soracağımız soruların önceden hazırlanması görüşmenin daha verimli geçmesini sağlar.

4. Görüşme sırasında kullanılacak eşyaların belirlenmesi

Söylenenlerin not edilmesi için kalem ve defter, konuşulanların kişinin kendi sesinden kayda alınması için kayıt cihazı ve görüşmelerin fotoğraflanması için fotoğraf makinesi kullanmak gerekir.

BİLGİ SANDIĞI

Görüşme öncesi soru hazırlayarak;

1. Planlı hareket etmiş oluruz, böylece daha verimli ve etkili bir çalışma ortamı sağlanır.
2. Görüşme yapacağımız kişiye de önceden hazırlık yaparak bu çalışmayı ne kadar ciddiye aldığımızı gösterir, onun da aynı ciddiyeti sergilemesinde etkili oluruz.

5. Görüşmenin yer ve zamanının planlanması

Görüşmeyi yapacağımız kişiden randevu almalı, kendisine gerçekleştirmek istediğimiz sözlü tarih çalışması hakkında bilgi vermeliyiz.

6. Görüşmenin gerçekleştirilmesi

Görüşme yapacağımız kişiye önceden hazırladığımız soruları sorarak aldığımız yanıtları ses kayıt cihazına veya not defterine kaydetmeliyiz.

7. Görüşmeden elde edilen bilgilerin düzenlenerek sunum hâline getirilmesi

Eldede ettiğimiz tüm bilgileri bir araya getirerek öncelikle bütünlüğü sağlamalıyız. Fotoğraf ya da belge varsa konu içerisinde bunları en uygun yerlere yerleştirerek, düzenli bir şekilde temiz bir kâğıda aktarmalıyız.

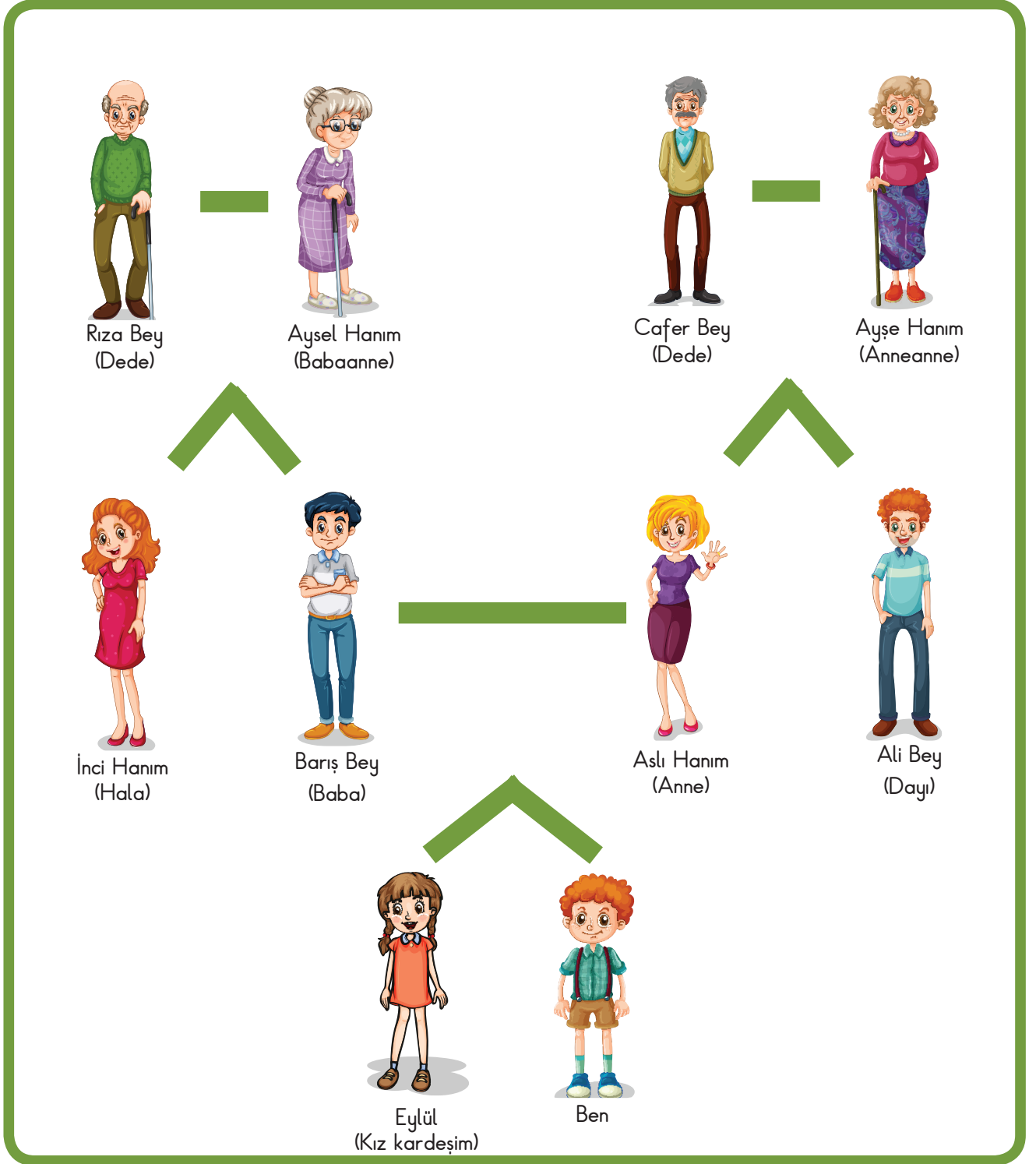
BİLGİ SANDIĞI

Sözlü tarih çalışmasında sorulabilecek örnek sorular:

1. Kaç yılında ve nerede doğdunuz?
2. Nasıl bir evde büyüdünüz?
3. Çocukluğunuzun geçtiği yerde günlük yaşantı nasıldı?
4. Evlendiğinizde kaç yaşındaydınız?
5. Çocukluğunuza dair günümüz için de önemli olduğunu düşündüğünüz olay var mı?
6. Geçmişe dair sizin için değer taşıyan bir eşya var mı? O eşya sizin için neden önemli?

Aile Tarihi

Bir kişinin veya ailenin en uzak atasından başlayarak bütün kişileri belirten çizelgeye **soyağacı** denir. Aşağıdaki soyağacı örneğini inceleyiniz.

BİLGİ SANDIĞI

Yakın akrabalarımızı hatırlayalım:

Annemizin annesi → Anneanne

Babamızın annesi → Babaanne

Anne ve babamızın babası → Dede (Büyükbaba)

Annemizin kız kardeşi → Teyze

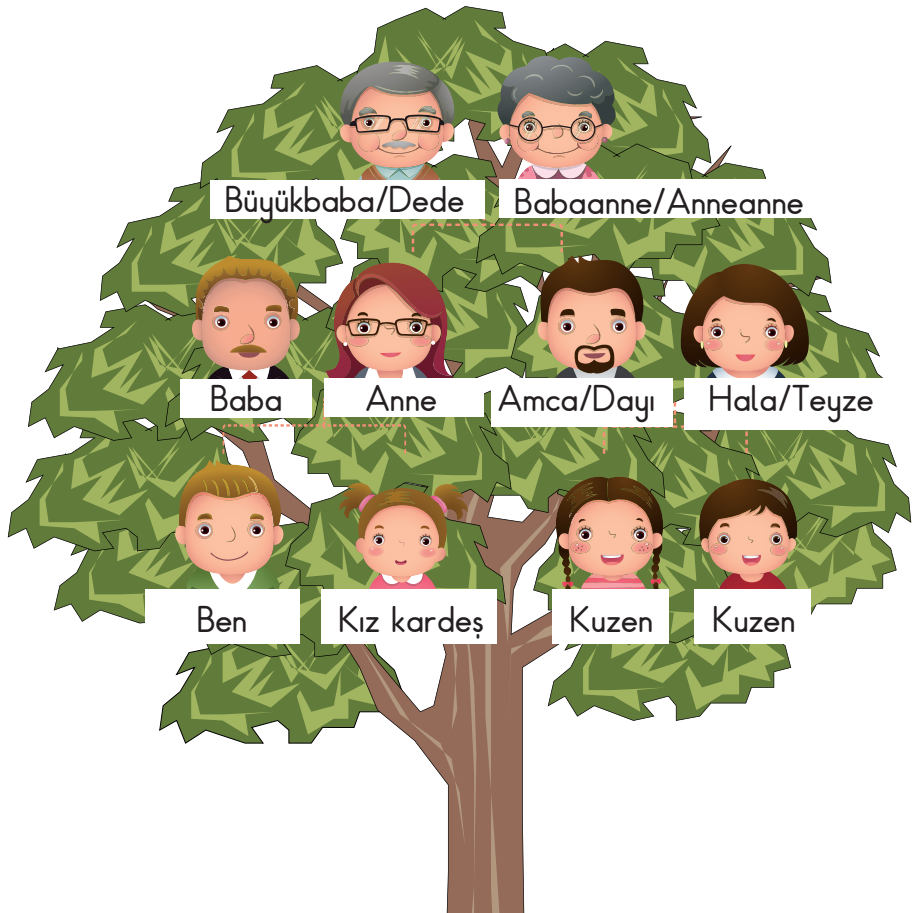
Babamızın kız kardeşi → Hala

Annemizin erkek kardeşi → Dayı

Babamızın erkek kardeşi → Amca

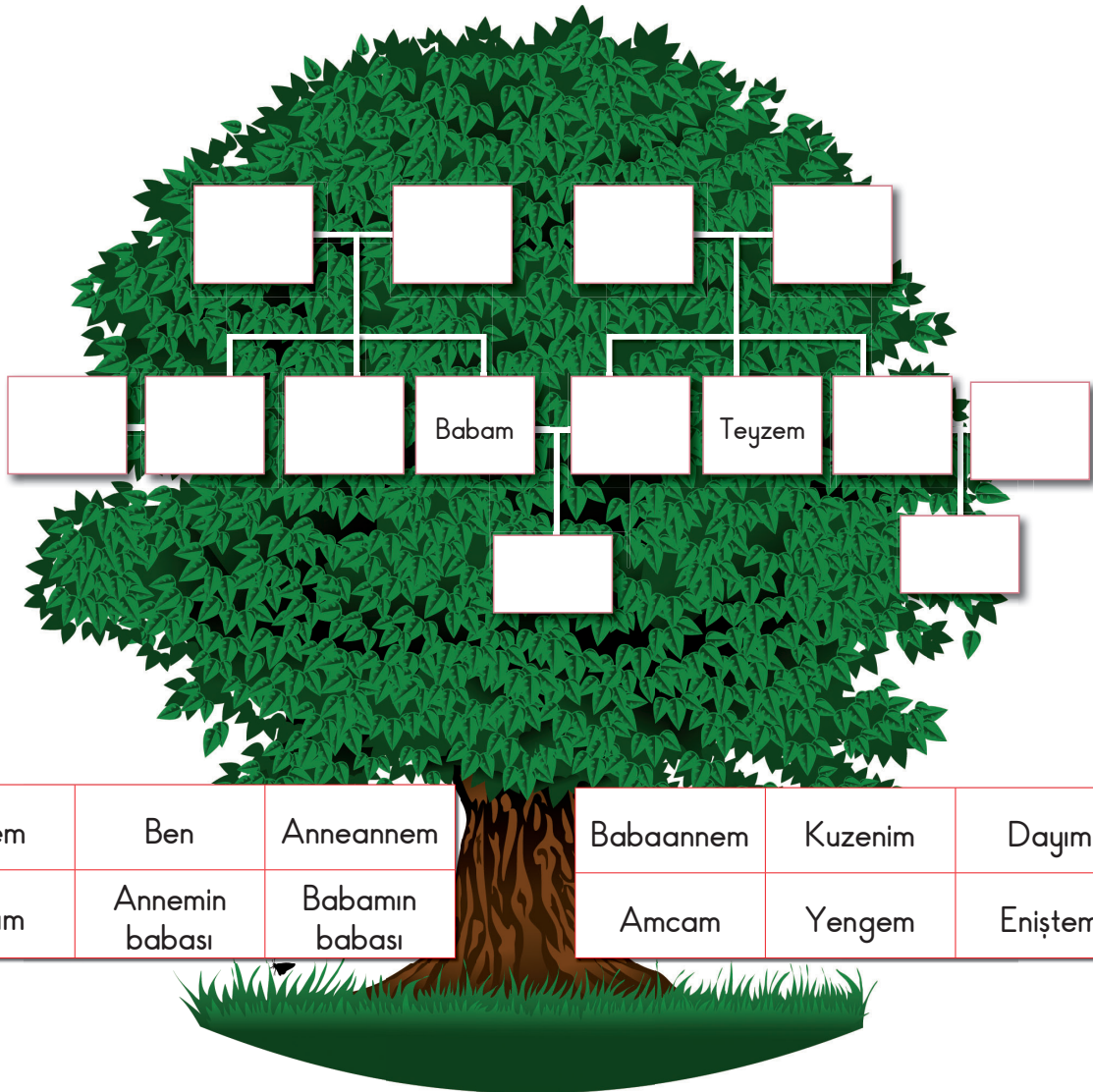
Soyağacı hazırlanırken aile bireylerine ve akrabalara ulaşılmalıdır. En eskiden en yeniye doğru sıralama yapılmalıdır.

Aileler tıpkı bir ağaç gibi aynı kökten (soydan) gelip ağacın dalları gibi ayrılırlar.

Etkinlik-12

Alttağı akrabalık adlarını soyağacına uygun şekilde yerleştiriniz.

Etkinlik-13

Aşağıdaki cümlelerin noktalı yerlerini uygun sözcüklerle tamamlayınız.

- Ailemizin geçmişini ayrıntılı bir şekilde incelemeye ..... denir.
- Aile tarihimizi araştırırken fotoğraf ve belgeler toplamak araştırmamızın ..... nitelik kazanmasını sağlar.
- ..... belli bir konuda konuyla ilgili bilgisi olan kişilerle görüşmeler yaparak bilgi toplamaktır.
- Sözlü tarih yönteminin ilk aşaması ..... seçilmesidir.
- Sözlü tarih yöntemiyle ilgili araştırmamızda kayıt yapmak için teyp, ... gibi araçlar kullanmalıyız.
- Sözlü tarih yönteminde görüşme yapılacak kişiye sorulacak sorular ..... hazırlanmalıdır.
- Aile tarihimizi araştırırken ailenin ..... üyeleriyle görüşme yapılmalıdır.

Etkinlik-14

Sözlü tarih yöntemiyle ailenizin tarihini araştırırken onlara hangi soruları sormak istersiniz? Yazınız.

ETKİNLİKLER

Etkinlik-15

Sözlü tarih yönteminin aşamaları aşağıda karışık olarak verilmiştir. Numaralayıp sıraya koyunuz.

Yapılan görüşmenin düzenlenmesi

Kullanılacak araç gereçlerin hazırlanması

Görüşme yapılacak kişinin belirlenmesi

Görüşmenin yapılması

Soruların hazırlanması

Etkinlik-16

Aile tarihimizi araştırırken yararlanabileceğimiz kaynakları işaretleyiniz.

Büyüklerimizin kıyafetleri

Gazi madalyası

İnternet

Mektup ve fotoğraflar

Aile büyükleri

Eski gazeteler

Aile bireylerinin nüfus cüzdanları

Kullanılan eşyalar